

Manninen Jyri (2010). Sopeuttavaa sivistystyötä?

Artikkeli pohjautuu tutkimukseen, jossa kartoitettiin vapaan sivistystyön opintoihin osallistumisen laajempia vaikutuksia (Manninen & Luukannel 2008). Yksilö- ja ryhmähaastatteluihin (n = 19 + 77 aikuisopiskelijaa) sekä kyselylomakkeeseen (n = 1744) pohjautuvien tulosten mukaan omaehtoisella aikuisopiskelulla on monia laajempia vaikutuksia, jotka näkyvät sekä yksilö- että yhteisötasolla. Opiskelu esimerkiksi mahdollistaa sosiaalisten verkostojen kehittymisen, tukee henkistä hyvinvointia, työssä jaksamista, itsetuntoa ja opiskelumotivaatiota. Opinnoissa hankittavien taitojen ja verkostojen kautta vapaan sivistystyön opinnoilla on myös esimerkiksi sosiaalista pääomaa, aktiivista kansalaisuutta ja elinikäistä oppimista tukeva merkitys. Vapaalla sivistystyöllä näyttäisi siis olevan merkittävä yhteiskunnallinen rooli kansakunnan hyvinvoinnin edistämiseksi. Tulosten kriittisempi tarkastelu kuitenkin antaa viitteitä siitä, että vapaa sivistystyö pääasiassa tukee yksilöllistä selviytymistä ja sopeuttaa siten kansalaisia nykyiseen vallitsevaan tilanteeseen. Opiskelulla näyttäisi siten olevan sosiaalisen kontrollin tyyppinen rooli, joka vahvistaa olemassa olevia käytäntöjä. Vapaan sivistystyön juuret ovat kuitenkin kansalaisyhteiskunnan rakentamiseen pyrkineessä yhteisöllisyyden ja yhteiskunnallisen sekä yksilötason muutoksen tavoittelussa. Vapaa sivistystyö ja samalla myös aikuiskasvatus laajemmin näyttäisi siten kadottaneen radikaalin ja transformatiivisen otteen, jota kuitenkin alan keskeinen kirjallisuus meille opettaa.

Aikuiskasvatus 30(4).

Manninen Jyri (2010). Liberal adult education as adaptation?

The article is based on a study charting the wider benefits of participation in non-formal adult education (Manninen & Luukannel 2008). The results based on individual and group interviews (n = 19 + 77) and a survey (n = 1744) show that adult learning has many wider benefits which can be seen both on an individual and community level. For instance, learning facilitates the development of social networks and supports mental and occupational wellbeing, self-esteem and study motivation. Through skills and networks acquired in learning, non-formal adult education also supports social capital, active citizenship and lifelong learning. Non-formal adult education would seem to have a significant societal role in promoting the wellbeing of the nation. However, a more critical inspection of the results implies that non-formal adult education mainly supports individual coping strategies and thus adapts citizens to the existing situation. Studying seems to have a role similar to that of social control, reinforcing existing practices. The roots of non-formal adult education are, however, in a strive for societal and individual-level change to build a civil society. Non-formal adult education, and adult education in general, seems to have lost its radical and transformative orientation, which, nevertheless, is what the core literature in the field teaches us.

Aikuiskasvatus 30(4).